

STANDARDY OCHRONY DZIECI w Fundacji Pełnej Życia

Podstawy prawne

1. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)*
2. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)*
3. *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1606)*
4. *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)*
5. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900)*
6. *Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)*
7. *Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991 r. nr 120 poz. 526)*
8. *Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012 poz. 1169)*

Obowiązują od dnia 01.01.2024 r.

Materiały pomocnicze i załączniki do dokumentu

1. Załącznik 1: Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka.
2. Załącznik 2: . Organizacja procesu ochrony dzieci w Fundacji i wdrażania „Standardów ochrony dzieci”.
3. Materiały pomocnicze
 1. Źródła prawa do opracowania „Standardów ochrony małoletnich” i ich analiza.
 2. Przemoc domowa – sytuacja podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej (rodzaje przemocy domowej, rozpoznawanie, zgłaszanie przez dziecko, pracownika lub osoby z zewnątrz, wstępna ocena sytuacji osoby krzywdzonej).
 3. Zalecenia do prowadzenia rozmowy z ofiarą doświadczającą przemocy domowej.
 4. Załączniki do procedury „Niebieskie Karty”:
 - załącznik 1 - Wzór Karty zgłoszenia krzywdzenia dziecka/małoletniego
 - załącznik 2 - Wzór oświadczenia o poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia dzieci/małoletnich
 - załącznik 3 - Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy wobec dzieci
 - załącznik 4 - Algorytm postępowania w przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka/małoletniego
 - załącznik 5 - Kwestionariusz diagnostyczny do oszacowania zaniedbania dziecka /małoletniego
 - załącznik 6 - Wzór formularza „Niebieskiej Karty – A”
 - załącznik 7 - Wzór formularza „Niebieskiej Karty – B”.
 5. Nowe zagrożenia w sieci.

Wszystkie załączniki można pobrać ze strony www.pelna-zycia.pl.

Rozdział 1. Przeznaczenie dokumentu i założenia programowe

Wprowadzenie

Nowelizacja Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego (Dz.U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka.

„Standardy ochrony dzieci” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony dzieci przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę dzieci przed krzywdzeniem.

W konstruowaniu „Standardów ochrony dzieci” w Fundacji przyjęto następujące założenia:

- w Fundacji nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu dzieci
- wszyscy pracownicy potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia dziecka oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że jest ono ofiarą przemocy w Fundacji lub rodzinie
- podejmowane w Fundacji postępowania nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka, określonych w statucie Fundacji oraz bezpieczeństwa danych osobowych
- dzieci dysponują wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami
- dzieci dysponują wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych w Fundacji działań
- rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią je uczyć zasad bezpieczeństwa.

Ponadto przyjęto, że:

- prowadzone w Fundacji postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dzieci jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę
- działania podejmowane w ramach ochrony dzieci przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji z udziałem wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa standardy ochrony dzieci, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożeniach ich bezpieczeństwa.

Jego najważniejszym celem jest ochrona dzieci przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w Fundacji.

Słowniczek pojęć

Ilekroć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

1. *małoletnim (dziecku, wychowanku)* – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
2. *pracowniku* – należy przez to rozumieć każdego pracownika Fundacji Pełnej Życia w Krakowie bez względu na formę zatrudnienia, w tym: wolontariuszy lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi;
3. *prezesie* – należy przez to rozumieć prezesa Zarządu Fundacji Pełnej Życia w Krakowie
4. *rodzicu* – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
5. *opiekunie prawnym dziecka* – należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciążące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawne w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe;
6. *osobie najbliższej dziecku* – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez dziecko;
7. *przemocy fizycznej* – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;
8. *przemocy seksualnej* – należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;
9. *przemocy psychicznej* – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;
10. *zaniechaniu* – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;

11. *przemocy domowej* – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
12. *osobie stosującej przemoc domową* – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej;
13. *świadku przemocy domowej* – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Rozdział 2. Standardy Ochrony Dzieci w Fundacji Pełne Życia w Krakowie

Standard I.

Dzieci, rodzice i pracownicy Fundacji znają „Standardy Ochrony dzieci”. Dokument jest dostępny i upowszechniany. Wskaźniki realizacji standardu:

1. Dokument „Standardy ochrony dzieci” został opracowany, zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz.U. poz. 1606).
2. Zapoznano z nim pracownicy Fundacji oraz rodziców/opiekunów prawnych dzieci. Dzieci są systematycznie zapoznawane z wybranymi treściami dokumentu, odnoszącymi się w szczególności do sposobu postępowania w sytuacji, gdy czują się skrzywdzone - zgodnie z zasadami metodyki, w różnych formach, adekwatnie do możliwości rozwojowych dzieci, w stopniu umożliwiającym im rozumienie zawartych w dokumencie treści.
3. Dokument wprowadzono do stosowania w Fundacji.
4. Dokument udostępniono w widocznym miejscu w lokalach Fundacji na tablicy ogłoszeń stałych.
5. Dokument został udostępniony w wersji kompletnej.
6. Informacje o treści dokumentu upowszechniane są ponadto wśród rodziców na zebraniach z rodzicami, konsultacjach indywidualnych, w trakcie szkoleń.
7. Informacje istotne dla dzieci zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie zajęć oraz innych działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, w trakcie realizowanych programów i warsztatów o charakterze edukacyjnym.
8. Publikacja dokumentu spełnia wymogi Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Standard II.

Pracownicy współtworzy oraz gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko w Fundacji. Wskaźniki realizacji standardu:

1. W Fundacji zatrudnia się pracownicy po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców pracownicy weryfikuje się w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności.
2. Prezes Fundacji określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy ochrony dzieci”.
3. Pracownicy Fundacji są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzestrzeganie standardów ochrony dzieci.

4. W Fundacji prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich pracowników z zakresu ochrony dzieci przed krzywdzeniem, a w szczególności w obszarach:
 - a. rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci
 - b. procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka
 - c. dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną dzieci
 - d. znajomości praw dziecka, praw człowieka oraz zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych
 - e. odpowiedzialności prawnej za zdrowie i życie powierzonych opiece dzieci,
 - f. procedury „Niebieskie Karty”
 - g. bezpieczeństwa relacji całego zespołu pracowników z dziećmi (w tym uwzględniając wiedzę o zachowaniach pożądanych oraz zachowaniach niedozwolonych w kontaktach z dzieckiem)
5. W Fundacji prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucie bezpieczeństwa dzieci, a w szczególności w zakresie:
 - a. relacji między terapeutami i dziećmi
 - b. relacji między dziećmi
 - c. poczucia bezpieczeństwa psychofizycznego, z uwzględnieniem zagrożeń środowiskowych,
 - d. środowiska wychowania (bezpieczeństwo emocjonalne na zajęciach, poszanowanie odmienności, równość i sprawiedliwość w przestrzeganiu zasad i regulaminów Fundacji, podmiotowe traktowanie dzieci).

Standard III.

Fundacja oferuje rodzicom / opiekunom prawnym podopiecznych informację oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem oraz wykorzystywaniem. Wskaźniki realizacji standardu:

1. Wszyscy rodzice mają dostęp do obowiązujących w Fundacji „Standardów ochrony dzieci” oraz znają procedury zgłaszania zagrożeń.
2. Pracownicy Fundacji współpracują z rodzicami w zakresie działań prowadzonych na rzecz ochrony dzieci.
3. Fundacja uzyskuje od rodziców / opiekunów prawnych dzieci informacje zwrotne na temat realizacji „Standardów ochrony dzieci”.
4. Fundacja poprzez organizację konsultacji indywidualnych umożliwia rodzicom /opiekunom prawnym dzieci, poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami, w tym w Internecie oraz z zakresu pozytywnych metod wychowawczych, bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka.

Standard IV.

Fundacja zapewnia dzieciom równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Fundacja oferuje dzieciom edukację w zakresie praw dziecka, człowieka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.
2. W każdej grupie dzieci zostały poinformowane, do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
3. W Fundacji wyeksponowane są informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci.

Standard V.

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dzieci zapewnia im skuteczną ochronę. Wskaźniki realizacji standardu:

1. Precyzyjnie określono procedury interwencji pracowników w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka, tj.
 - a. przemocy rówieśniczej
 - b. przemocy domowej
 - c. niedozwolonych zachowań pracowników wobec dzieci
 - d. cyberprzemocy i ochrony przed treściami szkodliwymi z sieci.
2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. W Fundacji ustalone są zasady wsparcia dziecka po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. W Fundacji wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osobę odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.
5. W Fundacji wskazano osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku i udzielenie mu wsparcia. Informacja o osobach przyjmujących zgłoszenia jest upowszechniona na stronie internetowej Fundacji oraz na tablicy ogłoszeń w lokalach Fundacji.
6. Podmioty postępowania uprawnione do przetwarzania danych osobowych uczestników postępowania w sprawach krzywdzenia małoletnich przestrzegają Politykę Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych, obowiązującą w Fundacji (RODO).

Standard VI.

W Fundacji wzmocnione jest poczucie bezpieczeństwa dzieci w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W Fundacji opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między dziećmi a pracownikami.
2. W Fundacji określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między dziećmi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
3. W Fundacji opracowano i wdrożono procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem w sytuacjach:
 1. przemocy fizycznej
 2. przemocy psychicznej
 3. przemocy domowej
 4. przemocy seksualnej
 5. cyberprzemocy i ochrony przed treściami szkodliwymi z sieci.
4. Fundacja zapewnia Pracownikom możliwość udziału w szkoleniach dotyczących wdrażania procedury „Niebieskiej Karty”.
5. Pracownicy Fundacji realizują plan wsparcia dziecka po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

Standard VII.

Działania podejmowane w ramach ochrony dzieci przed krzywdzeniem są dokumentowane. Wskaźniki realizacji standardu:

1. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem dzieci składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązanie do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych danych osobowych.
2. W procedurze „Niebieskie Karty” stosowane są aktualne wzory Kart oraz kwestionariusze rozpoznania przemocy domowej.
3. Zasady przechowywania ujawnionych incydentów lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego są zgodne z zasadami archiwizacji.

Standard VIII.

Fundacja monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony dzieci. Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane procedury ochrony dzieci są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
2. W ramach kontroli zasad i funkcjonowania procedur ochrony dzieci Fundacja pozyskuje opinie ich rodziców lub opiekunów prawnych.

3. Do weryfikacji dokumentacji fundacyjnej wykorzystywane są wnioski z kontroli „Standardów ochrony dzieci” przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne.

Rozdział 3. Zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w fundacji.

Zasady zatrudniania pracowników w Fundacji oraz dopuszczania innych osób do opieki nad dziećmi.

1. Prezes Fundacji przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy (Kodeks pracy) oraz jej terminu weryfikuje kandydatów do pracy oraz praktykantów /wolontariuszy w dwóch rejestrach związanych z przestępstwami na tle seksualnym. Są to: Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze,

ponadto:

2. Nie jest wymagane przedstawienie ww. zaświadczeń, z wyjątkiem przypadku, gdy z pracownikiem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w Fundacji w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach terapeutów składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku:

- a. posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
 - b. że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.
3. W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z dziećmi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z dziećmi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej, związanej z kontaktami z dziećmi.
 4. W przypadku, gdy prawo państwa, którego obywatelem jest osoba, o której mowa w ust.3 nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, osoba ta przedkłada informację z rejestru karnego tego państwa.
 5. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4-6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w pkt 3, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189 a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma

obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

6. Oświadczenia, o których mowa w ust. 6, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej. Za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: *„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”*. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
7. Informacje, o których mowa w ust. 4 – 6, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji, dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci lub z opieką nad nimi.
8. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w ust. 5 i 6, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.
9. Zatrudniani pracownicy, praktykanci i wolontariusze przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z dziećmi są zobowiązani do zapoznania się z:
 - a. Statutem Fundacji,
 - b. Standardami ochrony dzieci obowiązującymi w Fundacji
 - c. Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
10. Potwierdzenie zapoznania się z ww. dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane są w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów o świadczenie działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej.

Zasady bezpiecznych relacji podopiecznych i pracowników Fundacji.

Zasady ogólne

Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w Fundacji, monitorują funkcjonowanie dzieci oraz ich dobrostan.

Pracownicy wspierają dzieci w pokonywaniu trudności. Pomoc dzieciom uwzględnia: umiejętności rozwojowe dzieci, możliwości wynikające z niepełnosprawności /specjalnych potrzeb edukacyjnych.

Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw dzieci – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad dobrego wychowania.

Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

Zasady komunikacji z dzieckiem

Komunikacja budująca dobre relacje z dzieckiem.

Pracownicy:

1. W komunikacji z dziećmi zachowują spokój i cierpliwość. Okazuje też zrozumienie dla trudności i problemów dzieci.
2. Reagują wg zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa dzieci oraz na wszelkie formy zastraszania lub nietolerancji wśród nich.
3. Dają dziecku prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez pracownika.
4. Komunikacja z dziećmi prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.
5. Nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą i nie obrażają dziecka.
6. Nie obrzucają dziecka wyzwiskami, nie wyśmiewają i nie ośmieszają go, np. stosując ośmieszające dziecko przezwiska i zdrobnienia.
7. Unikają wypowiedzi nakazujących, komenderujących, nadmiernie moralizujących, krytykanckich. Nie wytykają błędów dziecka w sposób, który je rani.
8. Nie grożą dziecku, nie wyrażają dezaprobaty wobec jego zachowania czy postępów w terapii w sposób uwłaczający godności i poczuciu własnej wartości dziecka.
9. Nie reagują złośliwościami, sarkazmem na zachowanie dziecka, nie dowcipkują i nie żartują z dziecka w sposób, który obniża jego poczucie własnej wartości.
10. Słuchają uważnie dzieci, udzielają im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
11. Stosują zasady konstruktywnej krytyki wobec, np. niewłaściwego zachowania dziecka, tj. krytykują zachowanie dziecka w taki sposób, aby nie czuło się zranione, zmuszone do obrony czy do kontrataku.

12. Nie podnoszą głosu na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.

Komunikacja z dziećmi służąca rozwiązywaniu konfliktów i utrzymywaniu świadomej dyscypliny.

Pracownicy:

1. W rozwiązywaniu konfliktów stosuje następujące zasady konstruktywnej komunikacji: nie oceniają
 - a. nie uogólniają, nie interpretują
 - b. nie moralizują
 - c. stosują komunikatów „JA”
 - d. oddzielają problem od osoby, wyrażają brak akceptacji wyłącznie dla zachowania dziecka
 - e. skupiają swoją uwagę na dziecku, koncentrują się na tym, co mówi
 - f. okazują dziecku szacunek
 - g. upewniają się, czy dziecko dobrze rozumie
 - h. wysłuchują dziecka
 - i. mówią wprost – otwarcie wyrażają swoje potrzeby, uczucia i propozycje
 - j. udzielają konkretnych informacji zwrotnych, adekwatnych do możliwości percepcyjnych dziecka.
2. W komunikacji z dzieckiem podczas rozwiązywaniu konfliktów wystrzegają się:
 - a. tzw. stoperów komunikacyjnych: osądzania, krytykowania, wyzywania, rozkazywania, oskarżania, grożenia, odwracania uwagi
 - b. błędu nadmiernej generalizacji (zamiast mówić o konkretnych sytuacjach i konkretnych przyczynach irytacji, złości, przypisuje się pewne zdarzenia stałym cechom osoby)
 - c. niewłaściwego zrozumienia intencji dziecka
 - d. niespójności komunikatu werbalnego z niewerbalnym.
3. W procesie rozwiązywania konfliktu dbają o komunikację dającą dziecku poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi u dziecka poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia.

4. Umiejętnie, w sposób konstruktywny, uczestniczą w rozwiązywaniu konfliktów, stosując różne metody ich rozwiązywania, w zależności od potrzeb.
5. Szybko reagują na problemy związane z dyscypliną dzieci:
 - a. rozwiązują pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez dzieci
 - b. nie podnoszą nadmiernie głosu i nie krzyczą, zwracają uwagę tym dzieciom, które łamią ustalony porządek
 - c. wykazują empatię wobec dzieci
 - d. ustalają (przypominają) obowiązujące zasady – wyraźnie określają oczekiwane zachowania dzieci, dotyczące różnych rodzajów aktywności
 - e. metody dyscyplinowania dzieci dobierają adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej wychowanków (zakaz stosowania kar fizycznych).
6. Dyscyplinowanie dzieci stosują rozważnie, w sposób uzasadniony i zrozumiały dla nich.
7. Upominając słownie, perswazyjnie, starają się opanować własne negatywne emocje, np. złość, zdenerwowanie.
8. W każdej sytuacji dziecko jest informowane o konsekwencjach swojego zachowania. Pracownik wyjaśnia dziecku, za co i dlaczego zostało ukarane. Przekazuje mu utrzymany w spokojnym tonie komunikat jasny, konkretny /rzeczowy, wolny od stygmatyzowania dziecka, nakierowany na ocenę zachowania dziecka, a nie jego osoby.
9. Dyscyplinując dziecko za naganne /niewłaściwe zachowania, pracownik równocześnie dostrzega i nagradza pozytywne zachowania dziecka.

Zakaz stosowania przemocy wobec dziecka w jakiejkolwiek formie, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym.

1. Kontakty pracowników z dziećmi nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszystkie dzieci są sprawiedliwie traktowane. Dzieci nie są etykietowane – pracownicy nie dzielą ich i nie dyskryminują (ze względu na niepełnosprawność, pochodzenie, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
2. Pracownicy nie wykorzystują wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Pracownicy nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej wobec dziecka, np. takiej jak: niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, szczypanie, klapsy, pociągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.
4. Pracownicy nie stosują żadnej formy przemocy psychicznej wobec dziecka, np. takiej jak:
 - a. izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu dziecka w grupie

- b. stygmatyzowanie dzieci z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu czy sytuacji majątkowej
 - c. wyszydzanie dzieci, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie
 - d. nadmierne, wygórowane wymagania pracowników, zastraszanie dzieci, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do win.
- 5. Pracownicy nie stosują naruszających godność dziecka wypowiedzi o podtekście seksualnym, w tym:
 - a. komentarzy na temat ciała /wyglądu /ubioru z podtekstem seksualnym
 - b. dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci
 - c. wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów, cmokania, itp.
 - d. nie publikują żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o dzieciach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. FB, bez zgody zainteresowanych stron
 - e. nie zamieszczają komentarzy i nie udostępniają zdjęć dzieci, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście erotycznym, które mogłyby dzieciom wyrządzić krzywdę.
- 6. Pracownicy nie naruszają nietykalności osobistej dziecka. Nie zachowują się wobec dziecka w sposób niestosowny, np. nie dotykają go, nie głaszczą, nie poklepują w sposób poufaty, dwuznaczny w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych.
- 7. Nie zmuszają dziecka do odbycia jakiejkolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
- 8. Nie prowokują nieodpowiednich kontaktów z dziećmi, np. nie angażują się w takie aktywności jak np. łaskotanie, udawane walki z dziećmi.
- 9. Upewniają /informują dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć terapeutcie (lub innej wskazanej osobie) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
- 10. Zawsze są przygotowani na wyjaśnienie dzieciom swoich działań/zachowania.
- 11. Pracownicy zachowują szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli dzieci te dążyłyby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, pracownicy reagują z wycuciem, jednak stanowczo, a także pomagają dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- 12. Pracownicy równoważą potrzebę nadzoru z prawem dzieci do prywatności, np. nie należy otaczać dzieci osobistą opieką w sytuacji, gdy jej nie potrzebują.
- 13. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unikają innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy

to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety.

Zasady kontaktu pracownika z dziećmi

1. Kontaktując się z dzieckiem pracownik traktuje go podmiotowo.
2. Kontakt z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków pracownika.
4. Pracownik nie zaprasza dzieci do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.

Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice /opiekunowie dzieci są osobami bliskimi dla pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców /opiekunów.

Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi w Fundacji, a w szczególności działania niedozwolone

Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi

1. Dzieci mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w Fundacji. Pracownicy Fundacji chronią dzieci i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Dzieci mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie Fundacji i regulaminie korzystania z zajęć.
3. Dzieci uznają prawo innych dzieci do odmienności ze względu na: niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, cechy fizyczne. Nie naruszają praw innych dzieci – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennost.
4. Zachowanie i postępowanie dzieci wobec kolegów /innych osób nie narusza ich poczucia godności /wartości osobistej.
5. Kontakty między dziećmi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu *proszę, dziękuję, przepraszam*; uprzejmość; życzliwość; wolny od wulgaryzmów język.
6. Dzieci akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Dzieci mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
8. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród dzieci nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Dzieci nie mają

prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji ani przemocy wobec swoich koleżanek i kolegów.

9. Wszystkie dzieci znają obowiązujące w Fundacji procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych dzieci, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w Fundacji zwrócić o pomoc.
10. Jeśli dziecko stało się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w Fundacji pomoc, zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Niedozwolone zachowania dzieci w Fundacji

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec dzieci/innych osób:
 - a. agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
 - bicie / uderzenie / popychanie / kopanie / opluwanie
 - wymuszenia
 - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą
 - fizyczne zaczepki
 - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań
 - rzucanie w kogoś przedmiotami
 - b. agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
 - obelg, wyzwisk
 - wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary
 - bezpośrednie obrażanie ofiary
 - plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
 - groźby
 - c. agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.
 - poniżanie
 - wykluczanie / izolacja / milczenie / manipulowanie
 - pisanie / rysowanie na ścianach
 - wulgarne gesty
 - niszczenie / zabieranie rzeczy należących do ofiary
 - straszenie;
 - szantażowanie
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w Fundacji, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do Fundacji ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów.

3. Nieuzasadnione, bez zgody terapeuty opuszczanie sali. Wyjście bez zezwolenia poza lokal Fundacji.
4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w Fundacji. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
5. Niewłaściwe zachowanie podczas wyjść poza teren Fundacji.
6. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w Fundacji.
7. Używanie wulgaryzmów w Fundacji.
8. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności Fundacji.
9. Kradzież /przywłaszczenie własności kolegów /koleżanek lub innych osób oraz własności Fundacji.
10. Wyłudzenie rzeczy od kolegów /koleżanek w Fundacji.
11. Wystugiwanie się kolegami /koleżankami w zamian za korzyści materialne.
12. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
13. Szykanowanie kolegów /koleżanek lub innych osób w Fundacji z powodu niepełnosprawności, odmienności przekonań, religii, światopoglądu, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, wyglądu.
14. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
15. Aroganckie /niegrzeczne zachowanie wobec kolegów /koleżanek, wulgaryzmy. Kłamstwa, oszukiwanie kolegów / innych osób w Fundacji.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

Obowiązkiem prawnym Fundacji jest takie wykorzystanie sieci, które będzie adekwatne do poziomu dojrzałości poznawczej i emocjonalno-społecznej dziecka oraz nie będzie mu szkodzić, ani zagrażać jego rozwojowi psychofizycznemu.

Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

1. dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, hazard)
2. działalność innych użytkowników zagrażająca dobru dziecka
3. oprogramowanie umożliwiające śledzenie i pozyskanie danych osobowych użytkowników Fundacyjnej sieci.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
2. Rozwiązania organizacyjne na poziomie Fundacji bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.

3. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie Fundacji jest zainstalowane i oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe.
4. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom edukacyjnym.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych oraz innych urządzeń elektronicznych

Podopieczni podczas zajęć w Fundacji nie korzystają z telefonów komórkowych oraz innego sprzętu elektronicznego.

Zasady ochrony wizerunku dzieci

1. Fundacja, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. dana szczególnej kategorii przetwarzania.
3. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem (wymóg art. 8 RODO).
4. Zgoda, o której mowa w ust. 3 jest wyrażana w formie pisemnej. Zgoda jest jednocześnie zgodą na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wskazaną w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
5. Osoba wyrażająca zgodę jest informowana poprzez klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku małoletniego oraz o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody oraz innych, z godnie z art. 5 RODO.
6. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców /opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
7. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.
8. Pracownikowi Fundacji nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie instytucji bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
9. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
10. W przypadku utrwalania wizerunku dzieci na zajęciach „otwartych”, „pokazowych” wymagana jest zgoda, jak w ust.3.

11. Terapeuta może, za zgodą prezesa Fundacji, wykorzystać w celach szkoleniowych lub edukacyjnych utwalony materiał z udziałem dzieci tylko z zachowaniem ich anonimowości.

Zasady ochrony danych osobowych dzieci

1. W Fundacji wdrożono Politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych (pracowników, podopiecznych, rodziców /opiekunów) oraz powołano Inspektora ochrony danych.
2. Dokumentacja RODO została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1781) .
3. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych podopiecznych, rodziców /prawnych opiekunów posiadają upoważnienie do ich przetwarzania danych osobowych na podstawie art. 6 i 9 RODO.
4. Na potrzeby przetwarzania w formach zdalnych (zajęcia zdalne, przekazywanie danych osobowych do SIO, organów upoważnionych do ich przetwarzania danych osobowych małoletnich) w formie zdalnej, w Fundacji opracowano zasady ich przetwarzania oraz zasady zachowania bezpieczeństwa przetwarzania.
5. Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o znajomości Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych pod rygorem odpowiedzialności karnej i zobowiązał się do jej przestrzegania pod rygorem odpowiedzialności karnej.
6. Rodzice dzieci /opiekunowie są informowani o przetwarzaniu danych osobowych swoich dzieci poprzez klauzule informacyjne.
7. W Fundacji wdrożono odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
8. Dane osobowe dzieci zarejestrowane w formie pisemnej są chronione w zamykanych szafkach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania.
9. W Fundacji wdrożono odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych.
10. Dane osobowe dzieci udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.